پێش 53 ساڵ لەم رۆژەدا گیرام ... ئەحمەد رجەب

ئەم رووداوە لە دەربەندیخان بە رووداوی تانکەکە ناسراوە.

لە تێکۆشاندا لە پێناو ئامانجە پیرۆزەکانی گەل و دوارۆژێکی پرشنگدار بۆ گەلانی ترو مرۆڤایەتی پێشکەوتوخواز ژمارەیەکی زۆر خۆیان بەخت ئەکەن و ئەبنە قوربانی و شیوعییەکان و چەپەکان لەو بوارەدا رێی سەرەکییان نواندووەو پێشەنگ بوونێ.
لە درێژەی کاروانی تێکۆشانداو، لە گەرمەی ئیشوکاری رێکخراویی حزبداو، لەم رۆژەدا پێش {53} ساڵ لە لایەن ئیستخباراتی کەتیبەی (32) ی سوپای عێراق بە هاوکاری بەریوبەرایەتی ئاسایشی دەربەندیخان و، لە ماڵی کەسایەتی نیشتمانی و شیوعی ناسراو تێکۆشەر { حسەێن حاجی کەریمی زۆراب، بابی شەهید (رەفیق) لە دەربەندیخان گیرام.
لەو رۆژانەدا بەرپرسی رێکخراوی دەربەندیخان بووم و، رۆژێکیان هاورێی تێکۆشەر عەبدوڵلای مەلا فەرەج قەرەداغی { مەلا عەلی} نامەیەکی بۆ ناردم لە گەڵ پسووڵەی گواستنەوەی محەمەد ناوێك (رەیس عورەفا) لە کەتیبەی (32) لە دەربەندیخان.

پسووڵە تایبەتییەکەی محەمەدم وەرگرت و، بەشیوەیەکی زیرەکانە چاومان بەیەکتر کەوت و، دیار بوو محەمەد زۆتەڵ و وریایە، بۆیە پێش ئەوەی بیخەینە ناو رێکخراوی تایبەتی سەربازەکانی تر لە کەتیبەی 32 و بەتالیۆنی دەربەندیخان، داوای زانیاری زیاترم لە مەلا عەلی کرد.
دەربەندیخان بە هۆی بەنداوەکەو شاخە بەرزکانی لە رووی سەربازییەوە شوێنێکی ئیستراتیجی گرنگ بوو، کەتیبەی 32 بە فەرماندەیی موقەدەم کەمال ئەحمەد ئەلراوی و، بەتالیۆنی دەربەندیخان بە فەرمانەیی جەمیل ئەلشێخلی تیادا جێگیر بوو بوون و، سەبارەت بە هاتنی محەمەد گوماناوی بوو، دڵنیا نەبووم بخرێتە ناو رێکخراوی سەربازەکان و، هەر لە چوارچێوەی ئەو بارودۆخەدا لە رۆژی 7/8/1965 گیرام.

ئێمە وەك حزبی شیوعی عێراق لە چەند شوێنێکی کوردستان لە شۆرشی ئازادیخوازانەی کورد بەشدار بووین و، لقی {10} ی تێکۆشەر لە

قەرەداغ بوو، نزیکترین هێزی پێشمەرگەی حزب بوو لە ناوچەکەدا، هاورێ مەلا عەلی بەرپرسی یەکەمی رێکخراوەکانی حزب و، هاوکات سەرلقی لقی {10} بوو.

لقی {10} وەك هێزێکی پێشمەرگە پێویستی بە زۆر شتومەك و کەرەستە هەبوو، وەك دووربین و تەقەمەنی و تفاقی سەربازی و، بۆ ئەو مەبەستە قسەمان لە گەڵ رەیس عورفا محەمەد کردو، ئامادەیی پێشاندا بەرامبەر نرخێکی کەم و، لە کۆبوونەوەی داهاتوو لە برواری 7/8/1965 هەندی شتومەکی هێناو، بە هاوری حسەێن رەوانەی جییەکی ترمان کردو، بە هاوری حسەینم وت لە مامرستا غەریب حەمە سەعید ئەندامی لێژنە لە دەربەندیخان هەندێ پارە لە بری ئەو شتومەکانە بێنێت.

لە گەڵ دەرچوونی هاوری حسەێن لە ماڵەوەو، لە پاش ماوەیەکی کورت هێزێکی سوپاو ئەفسەرێك و، تاقمێکی ئاسایش و مفەوەز غالب و، موختاری شار شیخ محەمەد مەلا قادر بانیخێڵانی هەڵیانکوتا سەر ماڵی هاورێی تێکۆشەرو، یەکسەر ئەفسەرەکە زلەیەکی کێشا بە بەناگۆێی رەیس عورەفا محەمەدو کەوتە لێدانی و، فەرمانیدا بە سەربازەکانی بە مردووی بێبەنەوە بۆ کەتێبە و، لە منی پرسی نەخشەی چیتان ئەکێشا؟ منیش وەڵامم نەدایەوەو، زانیم رەیس عورەفا محەمە توانی خۆی بخزێنەتە ناو رێکخراوی حزبمان و، ئەفسەرەکە کێشای بە سەرمداو پرسیارەکەی دووبارە کردەوە و، منیش زۆر بە هێمنی وتم: من بەرەو ماڵەوە بۆ کەمپی خوار ئەرۆیشتم و ئەو کابرایە کە لە گەڵ سەربازەکانت بۆ بارەگای کەتیبە ناردتەوە وتی: ئەمەوێ لەم ماڵە { بێستانەکەی تێکۆشەر حسەێن} تەمانەو بامیەو سەوزە بکرم ئەتوانی یارمەتیم بدەی لە وەرگێران چونکە کوردی نازانم.

ئەفسەرەکە وتی: کوا ئەو شتومەکانە کە رەیس عورەفا محەمەد بۆتانی هێنا؟ و، بە سەربازەکانی وت: ماڵەکە ببشکێنن و، سەربازو موختارو ئەمنەکان کەوتنە بشکنین و ماڵەکەیان ژێروبان کردو تووشی شۆك هاتن و هیچیان نەدۆزییەوەو، ئەفسەرەکە تووشی شڵەژان بوو و، داوای کەرەستەکانی ئەکرد بۆ ئەوەی بیگێرێتەوە بۆ کەتیبە و، لە باوەرەدا نەبوو شتەکان بەو خێرایە گواسترا بێتەوە بۆ شوێنێکی ترو، لەوێ (زانیم نەخشەی شانۆگەرییەکی کرچوکاڵیان دارشتەوە بۆ گرتنم و نهێنییەکانی حزب بدرکێنم) کاتێك زانی وەڵامم نییە کەوتە لێدانم و بە توورەییەوە بە تاقمەکەی وت: لێدەن و بیبەن بۆ ناو ئۆتۆمبێلەکەو، لە ماڵ حاجی حسەێن هاتینە دەرەوەو، بە شەق و زللەو بۆکس بە تەنافەکانی گەرماوەکەی حاجی تالیب کێشی دەست و قاچەکانم

بەسترانەوەو، بە راکێشان تا لای زیلەکە کە لە بەردەم یەکەمین مزگەوتی ئەوسای دەربەندیخان وەستا بوو بردمیان و، فرێیاندامە ناو زیلکەو دەم وچاوو رووومەتم سووتاو، لە بەر ئەوەی لەشم و قاچ و دەستەکانم بەسترابوونەوە نەمتواتی لە گەرمای پلێتی زیلەکە رزگارم بێت و، بەو شێوەیە تا کەتێبە مامەوە.

لە کتیبە بردمیانە ژورەکەی فەرمانده ولەوی موقدەم کمال الراوی وتی: ئەمناسی؟ وتم: گرنگ نییە بتناسم یان نەتناسم بەڵام ئەمەوێت بزانم بۆ منتان گرتووە؟ فەرمانده پێکەنی و وتی: ئەگەر یارمەتیمان بدەیت و لە گەڵماندا راستگۆ بێت یەکسەر بەرەڵات ئەکەین و، نەوەستاو پرسیاری کردو وتی: ئەندامانی رێکخراوی حزبەکەتان لەم شارە کێن؟ مەبەستم رێکخراوی حزبی شیوعی عێراقە؟ و، ئەندامانی هێڵی عەسکەری کێن؟ پەیوەندی بە کێوە ئەکەیت؟ ناو بەرپرسەکەت چییە؟ ئەرکی هێزەکەتان لە ناو بزوتنەوەی “”یاخیبووی کورد چییە””؟ جموجوڵ و چالاکی لقی {10} چییە؟ و، هەندی پرسیاری تریش و، لە وەڵامدا وتم: من بە رێی خۆم ئەرۆیشتم لە پر رەیس عورەفا یەکم دی و، وتی ئەتوانی یارمەتیم بدەی لە کرینی تەماتەوەوسەوزە بەڵام تۆ لە بارەی رێکخراوەکانی حزبی شیوعی عێراق پرسیار ئەکەیت ، من هیچ زانیارییەکم نییەو نازانم لقی {10} چییە.
موقەدەم کمال الراوی وەك گای تۆر لە شوێنەکەی خۆی هەڵساو بە نەرم ونیان وتی: من ئازادت ئەکەم ئەگەر بڵێت: ئەو (ماڵە جێی خراپەکارییە) و، منیش یەکسەر تەقیمەوە وقیراندم و وتم: کمال الراوی ئەزانێت کام ئافرەت خراپکارو سووکە؟ جارێکی تر وەك شێت و بە تووڕەییەوە وتی: کێیە؟

منیش وەك لاوێکی خوێن گەرم و راشکاوانە وتم: ژنی ئەو ئەفسەرانەی کە دێنە کوردستان بۆ کوشتنی گەلێکی بێوەی، لەوێدا عروبەچی کمال الراوی خۆی پێنەگیراو، بە دەمانچەکەی هات بە سەروگوێلاکم و خوێن بە ناوچاوانمەوە هاتە خوارەوەو، بانگی رەیس عورفا محەمەدی کردو وتی : بیبەن بیکوژن و، هەر لەوێ بە لولەی تانکێك هەلیانواسیم و، بە شوێ بە سەرپەرشتی محەمەد کەوتنە لێدانم و، پاشان دەستمیان بە ئێتێمبێلك و قاچەکانم بە ئێتێمبێڵێکی تر بەستەوەوو بۆ ترساندنم، کراسەکەیان لە بەرم داکەندو، لە پاش لێدانم و بۆ پشوودان جگەرەکانیان لە سەر پشتم و جاروبار سێنگم دائەنا (باشترین تەپڵەك) یان دێزییەوە، لە پاش چەند ڕۆژێك ڕیدانی وەحشیانە بە رەتڵێکی عەسکەری (قافڵە) لە دەربەندیخان گواستمیانەوە بۆ جەلەولاو پاشان بۆ

سەربازگەی سەعەد لە باقوبە و بەغدا و کەرکوك و سلێمانی.
زیندانی سلێمانی لە چاو بەغداو کەرکوك وەك (بەهەشت) وابوو، لە سلێمانی ئاگادار کرامەوە لەگەڵ مام هوسەینی هۆرێنی و حاجی محەمەدی کەریمی زۆراب ئەدرێن بە دادگای عەسکەری و ، ئێمکانە من سزای لە سیدارەدان بدرێم ئەگەر بەڵگەیان دەسکەوێت کە من لە گەڵ حزبەکانی دژ بە رژێم هاوکار بم، بە هۆی شەرکردن لە گەڵ یەکێك لە سەرسەرییەکان بەناو (عمر بەهاو) و خاینێکی رووەرەش بۆ کەرکوك گواستمیانەوەو، زیندانی کەرکوك (تەویلەکە) بە پێی راپۆرتی ۋێتەنەری (بیطرە) دەستنادات وڵاخ تیادا بژێ کە چی (600) کەسی تیا بوو.
کمال الراوی دەرکەوت سیخوری ئیسرائیلە لە تاقمەکەی یوسف زەڕخا، لە بەرەکانی شەر لە سوریا بە جلی خەو (پیجامە) هێنایانەوە بۆ بەغدا و ولە پاش سزادانی گوللە باران کراو، لاشەکەیان لە مەیدانی ئازادی (باب الشەرجی) لە ناوەراستی بەغدا هەڵواسی.
نەمری بۆ تێکۆشەر حسەین حاجی کەریم زۆراب. سەربەرزی بۆ تێکۆشەری بۆ هاوتا رابیعە خان دایکی شەهید رەفیق.
مردن بۆ دوژمنانی شیوعییەت.

ئەم بابەتە بە عەرەبی لە 7/8/2005 بڵاو کراوەتەوەو، لە سەر ئەم لینکە:
http://www.ahewar.org/debat/show.art.asp?aid=42778

7/8/2018